

Клифърд Саймък
Тайнственият мистър Стийн

I

Човекът, който влезе в кабинета на Хомър Джексън, носеше лявата си обувка на десния крак и дясната си обувка на левия.

Той направо стресна Хомър. Беше висок човек с дълги крайници и тромави движения, но елегантно облечен... като се изключеха обувките му. Но и обувките му бяха елегантни, само дето ги носеше по особен начин.

– С мистър Хомър Джексън ли имам честта да говоря? – попита той с официалност, с каквато Хомър никак не беше свикнал.

– Да – отговори Хомър.

Той се размърда малко неловко на стола си. Дано това да не е някаква шега на Габи Уилсън.

Габи държеше кабинет в същия коридор и обичаше много да се задава с Хомър. Когато Габи скроеше някаква шега, влагаше цялата си душа в нея; не пропускаше нито една подробност. А някои от шегите на Габи бяха много жестоки.

Ала човекът изглеждаше напълно сериозен и може би малко неспокоен.

– Мистър Хомър Джексън, посредникът за продажба на недвижими имоти в предградията? – продължаваше той.

– Именно – потвърди Хомър.

– Специално за имоти около езерото и селата?

– Точно такъв съм – Хомър започна да се чувствава неловко. Този човек много го осукваше и Хомър съзираше тук пръста на Габи.

– Искам да поговоря с вас. За една малка работа.

– Говорете – рече Хомър, махайки с ръка към един стол.

Човекът седна внимателно, прав като свещ на стола.

– Името ми е Оскар Стийн – каза той. – Ние строим на така нареченото Сандърсово място. Наричаме го Щастливия кът.

Хомър кимна.

– Познавам това място. То е последният свестен парцел край езерото. Имали сте късмет, че сте го купили.

– Благодаря, мистър Джексън. Смятаме, че е хубаво.

– Как върви работата?

– Току-що я привършихме. Но сега идва най-важното. Трябва да настаним хора в комплекса.

– Знаете ли – каза Хомър, – сега е малко трудничко. Мъчно се отпускат лични заеми, пък и лихвите са високи, а Вашингтон не помага и освен туй...

– Мислехме си дали вие няма да ни помогнете.

Хомър се задави леко, но бързо се оправя.

– Хм, не знам. Тези къщи може да се продадат трудно. Сигурно сте направили големи разходи и цената им ще е висока. Оная каменна стена около мястото, ония разкошни порти и всичко друго... предполагам, че жилищата ви са първокласни. Създали сте един луксозен жилищен комплекс. Само определена класа купувачи би се заинтересувала.

– Мистър Джексън – каза Стийн, – ние имаме нов подход. Не е нужно да ги продаваме. Ние само ги даваме под наем.

– Е, в края на краищата това е едно и също. Сигурно ще искате висок наем.

– Пет хиляди.

– Пет хиляди са много пари. Поне тук. Пет хиляди за една година значи повече от четиристотин на месец и...

– Не за една година – поправи го Стийн. – За деветдесет и девет.

– За колко?

– За деветдесет и девет години. Наемът ни е пет хиляди долара за цели деветдесет и девет години.

– Но, човече, това е невъзможно! Та то е направо лудост! Данъците ще глътнат...

– За нас не е толкова важно да печелим пари от къщите, колкото да създадем клиентела за нашия търговски център.

– Значи, там имате и търговски център?

Стийн си позволи да се усмихне.

– Мистър Джексън, ние купихме парцела и после построихме стена, за да създадем известно уединение и да не надничат разни любопитни.

– Да, разбирам – рече Хомър. – Умно постъпвате. Това е добра реклама. Възбуждате интереса на публиката. Ще устроите тържествено откриване. Но тази четириметрова стена...

– Петметрова, мистър Джексън.

– Е, добре, нека да е петметрова. И построена от масивен камък. Зная аз... виждал съм ги. Но никой вече не строи такива стени. Служат си просто с каменна облицовка. Малко назадничав е вашият строителен метод. ...

– Мистър Джексън, ние знаем какво вършим. В този търговски

център продаваме всичко – от фъстъци до кадилаци. Но имаме нужда от клиенти. Затова строим къщи за клиентите си. Искаме да създадем добро, стабилно население от сравнително заможни семейства.

Загубил търпение, Хомър скочи на крака и закрачи напред-назад из кабинета си.

– Но, мистър Стийн, вие не ще можете да осигурите достатъчно клиентела за вашия търговски център, ако разчитате само на хората във вашия нов жилищен комплекс. Колко къщи имате например?

– Петдесет.

– Петдесет семейства са капка в морето за един търговски център. Дори ако всяко от тези петдесет семейства пазарува от вас, за да задоволява всичките си потребности – а не можете да бъдете сигурни, че ще бъде така, – все пак оборотът ви ще бъде малък. А не можете да привлечете външна клиентела... особено зад тази стена.

Той престана да крачи напред-назад и се върна на стола си.

– Впрочем защо ли се безпокоя за това? То не ме засяга. Добре, съгласен съм да намеря наематели за жилищата ви, но няма да се задоволя с обичайните пет процента.

– А, забравих да ви кажа – рече Стийн. – Вие ще задържате за себе си всичките пет хиляди.

Хомър зяпна като риба, измъкната внезапно от водата.

– При едно-единствено условие – добави Стийн. – Знаете ли, ние имаме своя банка. Тя обслужва търговския център.

– Банка – повтори Хомър тихо.

– Създадена според щатските закони.

– А какво общо ще има тази банка с мен?

– Ще вземате десет процента – отвърна Стийн. – Остатъкът ще се вписва на ваша сметка в банката на Щастливия кът. Всеки път, когато дадете под наем едно жилище, ще получавате петстотин в брой; четири хиляди и петстотин ще отиват в банковата ви сметка.

– Не разбирам...

– Има предимства.

– Да, зная – рече Хомър. – Бизнесът ви ще върви. Вие сте решили на всяка цена да осигурите клиентела за този търговски център.

– Това е едното съображение. Другото съображение е, че не искаме да забогатееете открито така, че всичките ви приятели и съседни да узнаят. Ще започнат много клюки, а ние не желаем такава гласност. Пък и има данъчни предимства.

– Данъчни предимства ли?

– Мистър Джексън, ако намерите наематели за всичките петдесет къщи, ще спечелите четвърт милион долара. Замисляли ли сте се някога какъв би бил приходният данък върху четвърт милион долара?

– Бая много.

– Просто ще ви ограбят – каза Стийн. – А банката може да ви помогне.

– Не проумявам как.

– Оставете това на нас. Оставете всичко на нас. Вие само намерете наематели за къщите.

– Мистър Стийн, аз от години работя честно в една професия, в която има възможности...

– Да, честност, мистър Джексън. Разбира се, ние знаем, че сте честен. Затова и дойдохме при вас. Тук ли е колата ви?

– Паркирана е отвън.

– Отлично. А моята е в сервиза. Хайде да отидем да огледате къщите.

II

Всички къщи бяха такива, каквито всеки би желал да има. Планирани с практично въображение и строени с любов и внимание. Хомър призна в себе си, че в тях имаше такова неподправено изкуство, каквото не бе виждал от години в тази епоха на масово строителство. В тях имаше такъв качествен материал, такова вещо майсторство, такава солидност, такова достойнство и такава традиция, каквито вече рядко се срещаха.

И петдесетте имаха добро разположение по гористите хълмове, простиращи се край езерото, и предприемачът не се е впускар в безпощадно изсичане на дърветата. Намиращи се в естествена среда, с достатъчно простор наоколо, те стояха – всяка от тях – в сравнително уединение.

През пролетта щеше да има диви цветя, а през есента горите щяха да пламтят от багри, щеше да има и птици, и катерички, и зайци. Освен това имаше плаж от бял пясък – последният, останал край цялото езеро.

Хомър започна да съчинява мислено обявата, която щеше да помести в неделния вестник. В нея щеше да вложи всякаква цветиста проза, която му дойде наум.

– Харесва ми, мистър Стийн – каза той. – Мисля, че няма да бъде трудно да привлече клиента.

– Това е хубаво – отвърна Стийн.

– Готови сме да сключим с вас специален договор за десетгодишен срок. Който може да се продължава, разбира се.

– Но защо за десет години?

– Мога да ви уверя, че работата няма да прекъсва.

Те стояха на тухлената пътечка пред една от къщите и гледаха към езерото. По водата, далеч към другия бряг, имаше две бели платна, а в средата на езерото подскачаше гребна лодка, на чиято кърма бе клекар рибар, който се виждаше като черно петно.

Хомър поклати глава озадачен.

– Не разбирам.

– Ще има известно пренаемане – отговори Стийн спокойно. – Когато са петдесет семейства, винаги стават размествания.

– Но това е вече друг въпрос. Пренаемането...

Стийн извади от джоба си лист и го подаде на Хомър.

– Ето ви договора. Прегледайте го внимателно. Вие сте разсъдлив човек, а именно такъв ни трябва.

Хомър подкара колата по лъкатушния горски път обратно към търговския център.

Центърът беше прекрасно място. Той се простираше по цялата южна страна на комплекса, зад петметровата стена, и блестеше от прясна боя, лъскаво стъкло и метал.

Хомър спря колата, за да го разгледа.

– Тук имате всичко – каза той.

– Мисля, че имаме – заяви Стийн гордо. – Дори собствена телефонна централа.

– Не е ли това необичайно?

– Ни най-малко. Ние сме създали тук нещо като образцово селище, образцов жилищен комплекс. Имаме си собствено водоснабдяване и канализационна система. Та защо да нямаме и телефонна централа?

Хомър не каза нищо. Нямахше смисъл да спори. Все пак всичко това беше налудничаво. Но колкото и объркано да беше, Стийн изглеждаше доволен.

Може би, каза си Хомър, той знае какво върши.

Но все пак Хомър се съмняваше.

– Още нещо – рече Стийн. – Един дребен въпрос, но трябва да го знаете. Ние имаме магазин за продажба на коли. Всъщност много магазини. Можем да доставим почти всяка марка кола...

– Но как успяхте...

– Имаме си начин. Всяка марка кола, която човек би пожелал. И всеки, който вземе жилище под наем, трябва да си купи кола от нас.

– Мистър Стийн – каза Хомър, – чувал съм за много фокуси в автомобилния бизнес, но този бие всички. Ако си въобразявате, че ще ви продавам колите...

– Няма нищо лошо в това – рече Стийн. – Ние имаме добри връзки. Всяка кола, която човек пожелае, е на сносна и справедлива цена. И сме готови да ги сменяме при изгодни условия. Не е редно в първокласен жилищен комплекс като нашия да се шляят стари таратайки.

– Има ли още нещо? Не е зле да ми кажете още какви други ваши стоки трябва да пласирам.

– Няма други. Само автомобилите.

Хомър подкара бавно към изхода. Униформеният вратар видя, че идват и разтвори широко вратите. Махна им весело, когато минаха край будката му.

III

– Нямахте да се допра до тая работа – каза Хомър на жена си Илейн, – ако не се касаеше за толкова много пари. Бизнесът не върви добре поради високите лихви, а тази сделка ще ми даде възможност...

– Ако става дума само за това, че мистър Стийн носи обувките си обратно – рече Илейн, – според мен няма защо да се тревожиш. Помниш ли чичо Еб?

– Разбира се. Той носеше самото си обърнато наопаки.

– При чичо Еб това беше просто от инат. Един ден го облякъл обърнато наопаки и някой му се присмял. Тогава чичо Еб казал, че именно тъй се носи сако. И до последния си час го носеше все така.

– Е, случват се такива неща, разбира се – каза Хомър. – Ала гърдите ти няма да пострадат, ако носиш самото си наопаки. Размениш ли си обувките обаче, ще ти се изкривят краката.

– Този мистър Стийн може да с някакъв инвалид. Може пък така да се е родил.

– Никога не съм чувал човек да се е родил с десния и левия крак, разположени обратно.

– Чудновато е наистина – упорстваше Илейн, – но какво значение има това? Ако дадеш под наем всички ония къщи, ще можем да изпълним отдавнашното си желание – да отидем в Европа. Ако питаш мен, нека си ходи бос, ако ще.

– Да, и аз така мисля.

– Пък и се нуждаем от кола – каза Илейн, започвайки своя списък. – И от драперии за всекидневната. А и от години нямам нова рокля. И е срамно да си служим със старите сребърни прибори. Отдавна трябваше да ги сменим. Етел ни даде тези вехтории, когато се оженихме...

– Добре де – рече Хомър. – Ако дам къщите под наем, ако договоят не се прекрати, ако не отида в затвора... ще отидем в Европа.

Той прочете договора внимателно. Всичко беше наред. В него се казваше черно на бяло, че ще получава всичките пет хиляди. Може би, каза си той, трябваше да накарам адвокат да го прегледа. Ал Конгдън можеше веднага да му каже дали сделката е редовна. Но не искаше да показва договора. Наглед нямаше нищо грешно, нищо срамно в това, че вземаше толкова пари.

Направи справка за банката „Щастлив кът“. Тя наистина бе

получила разрешително и всички закони бяха спазени.

Направи справка за разрешителните за строеж; те също се оказаха редовни.

В такъв случай какво може да стори човек?

Особено когато има жена, която от десет години му проглушава ушите, че иска да види Европа.

Хомър седна и написа обява за рубриката „Недвижими имоти“ на неделния вестник. След като размисли, реши да се откаже от цветистата проза, с която бе възнамерявал да си послужи. Обявата не беше дълга и нямаше да струва много. Тя гласеше:

4,16 долара. ГОТОВИ ЛИ СТЕ ДА ПЛАЩАТЕ САМО ПО
4,16 ДОЛАРА месечно, за да живеете в къща, която би се продала
за 35 000 и дори 50 000 долара? Ако сте съгласни, обадете се или
елате в „НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“ – ДЖЕКСЪН. Имоти около
езерото и селата.

IV

Първият кандидат беше мъж на име Х. Ф. Морган. Той дойде в кантората рано сутринта в неделя. Беше войнствен. Тръсна сгънатия вестник с обявлението върху бюрото на Хомър. Бе обградил обявлението с червен молив.

– Това не е вярно! – ревна Морган. – Тук има някаква шарлатания!

– Напълно вярно е – отвърна Хомър спокойно.

– Искате да кажете, че ще плащам само по 4,16 долара месечно?

– Е – заосуква го Хомър, – не е чак толкова просто. Наемате жилището си за деветдесет и девет години.

– За какво ми е притрябвала къща за деветдесет и девет години? Та аз няма да живея толкова дълго.

– Всъщност така е по-добре, отколкото да притежавате къща. Можете да живеете там цял живот, все едно че сте собственик, а и няма данъци и разходи за поддържане. Ако пък имате деца, те ще могат да продължават да живеят там.

– Искате да кажете, че всичко това е честно и почтено?

Хомър кимна енергично.

– Абсолютно. Ще имате нова къща заедно с други нови къщи в един нов жилищен комплекс. Ще имате и търговски център, който може да съперничи на градските...

– Значи нова, а?

– Да. Къщите са общо петдесет. Можете да си изберете която пожелаете. Но на ваше място аз не бих се колебал, защото ще се разпродадат като топъл хляб.

– Колата ми е навън.

– Добре – каза Хомър, посягайки за шапката си. – Аз ще взема моята и ще ви показвам пътя. Къщите не са заключени. Ще ги разгледате и ще си изберете която пожелаете.

На улицата Хомър се качи в колата си, но седна на нещо ръбато. Изруга, понеже го заболя. Привдигна се, пресегна се и вдигна предмета, на който бе седнал.

Такова нещо не бе виждал досега. Захвърли го в другия край на седалката. То му приличаше на ония пластмасови кубчета, които децата сглобяват, но как бе попаднало в колата му, не можеше да си представи.

Зави в улицата и даде знак на Морган да го последва със своята

кола. В нея бяха мисис Морган, Джек, палавият им осемгодишен син, Джуди, милата петгодишна дъщеричка, и кученцето Бъч.

Хомър забеляза, че всички те бяха смаяни от гледката на Щастливия кът. Мисис Морган склочи ръце, а лицето на Морган помрачня от подозрение. Хомър си представи какво мислеше той: само луд може да предложи такава сделка.

Джек и Бъч заприпкаха из горите, а Джуди затанцува весело по моравата. Хванаха се на въдицата, помисли си Хомър.

Хомър прекара един трескав ден. Телефонът му непрекъснато звънеше. Търсещи жилище семейства, недоверчиви, почти насмешливи, нахълтваха в кантората му.

Той се стараяше всячески. Никога досега не бе имал такъв наплив. Търпеливо обясняваше на посетителите, че няма измама, че къщите са налице. Подканяше ги да решават бързо. „Но няма да трае дълго“ – казваше си скептично.

След църква Илейн дойде в кантората да му помага с телефона, докато той разговаряше с прииждащите кандидати.

Късно следобед отиде с колата си до Щастливия кът. Мястото беше същинска лудница. Приличаше на щатски панаир или на огромен пикник. Хора сновяха наоколо, обикаляха къщите. Счупиха три прозореца на една от тях. Изпоцапаха подовете. Оставиха кранове да текат. Някой бе пуснал маркуч и помел цяла леха с цветя.

Хомър се опита да поговори с някои от тях, ала не успя. Върна се в кантората си и зачака щурмът да започне.

Но нямаше щурм.

Няколко души се обадиха по телефона и той ги увери, че всичко е честно и почтено. Но все още му беше трудно да ги убеди.

Прибра се вкъщи разбит.

Нито една къща не бе успял да даде под наем.

V

Морган дойде пръв. Дойде сам рано сутринта в понеделник. Беше все още подозрителен.

– Вижте какво – каза той, – аз съм архитект. Зная колко струват къщите. Какъв е фокусът?

– Фокусът е, че плащате пет хиляди в брой за 99-годишно наемане.

– Но това не е фокус. Това е все едно да я купиш. Обикновена къща, ако изтрае сто години, отдавна ще е загубила своята стойност.

– Има и друго условие – каза Хомър. – Строителят няма да ви я даде под наем, ако не си купите нова кола от него.

– Но това е противозаконно! – извика Морган.

– Не зная. Никой не ви кара насила да приемате предложението.

– Нека за момент да забравим за колата – настоя Морган. – Искам да зная как може строителят да построи такова жилище за пет хиляди долара? От опит зная, че не може.

– Аз също зная. Но щом иска да търпи загуби, можем ли да го спрем?

Морган тупна по бюрото.

– Каква е тайната, Джексън?

– Строителят е разменил обувките на краката си, носи ги обратно, ако това ви говори нещо.

Морган го изгледа втрещено.

– Май и вие сте луд. Какво общо има това с тази работа?

– Не зная – отговори Хомър. – Просто го споменах. Помислих, че може да ви помогне.

– Само че не ми помага.

– Мен също ме озадачава – въздъхна Хомър.

Морган взе шапката си и я нахлупи рязко на главата си.

– Ще се видим пак – каза той. Това звучеше като заплаха.

– Ще бъда тук – рече Хомър, когато Морган излизаше, затръшвайки вратата.

Хомър слезе в закусвалнята да изпие чаша кафе.

Когато се върна, го чакаше втори посетител. Човекът седеше сковано на един стол и почукваше нервно с пръсти по чанта, която държеше с важен вид на коленете си. Изглеждаше като че е ял нещо кисело.

– Мистър Джексън – заговори той, – аз съм представител на

Окръжното сдружение на търговците с недвижими имоти.

– Това не ме интересува – отвърна Хомър. – От години съм карал така, без да се присъединявам към тази организация. И още много години мога да мина без нея.

– Аз не съм дошъл тук да ви каня да станете член. Дошъл съм заради онова ваше обявление във вчерашния вестник.

– Според мен хубаво обявление. То ми създаде много работа.

– Но е от ония обявления, които нашето сдружение не одобрява. То е, ще извинявате за израза, просто една измама.

– Мистър... как се казвате впрочем?

– Снайдър – отговори човекът.

– Мистър Снайдър, ако случайно ви интересува имот в този район за смешно ниската цена 4,16 долара на месец, с радост ще ви покажа която и да е от петдесетте къщи там. Ако имате време, мога да ви закарам с колата си.

Устата на човека се затвори рязко като капан.

– Вие разбирате какво искам да кажа, Джексън. Сам знаете, че това е измамно обявление. Заблуждаване. И съм решил да го докажа.

Хомър сложи шапката си на шкафа за книжа и седна на стола си.

– Снайдър – каза той, – няма място за вас в кабинета ми. Изпълните дълга си – предупредихте ме. Сега се махайте отук.

Не бе искал да каже точно това и сам се учуди на себе си. Но след като го бе казал, нямаше връщане назад и дори му беше приятно чувството за сила и независимост, което му вдъхнаха тези думи.

– Няма защо да избухвате – рече Снайдър. – Бихме могли да поговорим по този въпрос.

– Вие дойдохте да ме заплашвате – отвърна Хомър. – Няма за какво да разговаряме. Казахте, че ще ме злепоставите. Е, добре, злепоставете ме.

Снайдър се изправи ядосан.

– Ще съжалявате за това, Джексън.

– Може би – призна Хомър. – Не се ли нуждаете от къща?

– Но не и от вас – тросна се Снайдър и излезе с важна походка.

Трябва да се е отразило зле на продажбите им, рече си Хомър, като гледаше как Снайдър върви, накуцвайки по улицата.

Седна спокойно и се замисли. Знаеше, че ще си има неприятности, но не можеше да изпусне тази сделка. Особено когато Илейн искаше толкова много да пътува до Европа.

Вече беше обвързан. Не можеше да се откаже, дори и да желаше.

Пък и не беше сигурен дали желае. Оттук можеха да се изкарат сума пари.

Сделката с колите не му харесваше, но нищо не можеше да стори. Може би трябваше да отиде да поговори със Стийн.

Габи Уилсън, съседът му, който беше застрахователен агент, влезе и се тръшна на едно кресло. Габи беше креслив.

– Как си, момче? – ревна той. – Чувам, че си пипнал сделката за Щастливия кът. Защо не включиш стария си приятел в играта? Аз ще се заема със застраховката.

– Я си гледай работата! – тросна се Хомър.

– Как върви с Щастливия кът?

– Засега отлично – отговори Хомър.

– Голяма евтиния – изказа се Габи. – Аз поразпитах тук-там. Измъкнали дявол знае откъде някакъв неизвестен предприемач да им свърши работата. Дори не купили материалите си от тукашните търговци. Предприемачът довел свои работници. Строителите не похарчили пукнатата пара тук.

– Непатриотично от тяхна страна.

– И неразумно. След година-две къщите вероятно ще се окапят.

– Това не ме засяга. Важното е да ги дам под наем.

– Направи ли нещо досега?

– Предизвиках известен интерес. Ето, идва кандидат.

Беше Морган. Той бе паркирал пред сградата и слизаше от нова лъскава кола.

Габи побърза да се изпари.

Морган влезе в кабинета. Седна на един стол и извади чековата си книжка.

– Купих колата – каза той. – Как точно искате да ви попълня чека?

VI

Шест седмици по-късно Хомър се отби в канцеларията на търговския център. Стийн седеше с вдигнати на бюрото крака. Носеше черни обувки вместо кафявите, които бе носил преди. Те все още бяха сложени неправилно на краката му.

– Здравейте, мистър Джексън – каза той весело.

Хомър седна на един стол.

– Най-после ги пласирах. Всички петдесет къщи са дадени под наем.

– Чудесно – Стийн бръкна в едно чекмедже, извади малка книжка и я побутна по бюрото към Хомър. – Ето. Това е за вас.

Хомър я вдигна. Беше банкова книжка. Отвори я и видя спретнатата колонка от цифри – по 4500 долара, – наредени отгоре надолу по страницата.

– Вече имате цяло състояние – каза Стийн.

– Ще ми се да имаше още петдесет къщи – каза му Хомър. – Или още сто. Бих могъл да ги пласирам за една седмица. Имам списък на чакащи, по-дълъг от ръката ми.

– А защо не ги пласирате?

– Не мога да ги дам под наем повторно.

– Чудна работа – рече Стийн. – Никой не живее в тези къщи. Всички стоят празни.

– Не може да бъде! – възрази Хомър. – Възможно е да има няколко все още празни... няколко, в които наемателите още не са се настанили. Но повечето клиенти вече са се нанесли. Те живеят в тези къщи.

– А на мен не ми изглежда така.

– Тогава какво се е случило с тия хора? Къде са...

– Мистър Джексън!

– Да?

– Вие ми нямате доверие. Нямахте ми доверие още отначало. Не зная защо. Сделката ви се стори съмнителна. Плашихте се. Но аз бях коректен с вас. Трябва да признаете това.

Хомър поглади чековата книжка.

– Повече от коректен.

– Аз зная какво върша, мистър Джексън. Не съм глупав. Всичко съм обмислил добре. Нека продължаваме нашето сътрудничество. Аз

имам нужда от човек като вас.

– Значи искате да дам под наем всички ония къщи за втори път? – запита Хомър неловко.

– За втори път – повтори Стийн. – И за трети. И за четвърти. Давай-те ги под наем колкото пъти желаете. Продължавайте да ги давате под наем. Никой няма да възрази.

– Но хората ще възразят... хората, които наемат тези къщи – изтъкна Хомър.

– Мистър Джексън, оставете на мен да уредя това. За нищо не се безпокойте. Само поддържайте тези къщи в оборот.

– Но това не е редно.

– Мистър Джексън, след около шест седмици вие ще сте спечелили четвърт милион долара. Мисля, че именно в това е проблемът ви. Тази сума ви се вижда недостатъчна...

– С подоходния данък и прочие...

– Забравете за подоходния данък. Аз ви казах, че нашата банка се ползва с данъчни отстъпки.

– Не ви разбирам – каза Хомър. – Така не се върши бизнес.

– Но се върши – отвърна Стийн. – Моля ви да измислите по-добър начин. Няма граници. Вие можете да станете мултимилionер...

– В затвора.

– Казах ви, че не вършим нищо лошо. Ако не искате да се занимавате повече...

– Позволете ми да помисля – помоли Хомър. – Дайте ми един-два дена срок.

– До утре на обяд – заяви Стийн решително. – Ако до утре на обяд не ми кажете, че сте готов да продължавате, ще потърся друг човек.

Хомър стана. Пъхна банковата книжка в джоба си.

– Ще намина да поговорим.

Стийн вдигна отново краката си на бюрото.

– Отлично. Ще ви чакам.

Когато се озова навън, на алеята, Хомър тръгна покрай лъскавите витрини на магазините. А в магазините, които видя, имаше не повече от половината от необходимия персонал и абсолютно никакви купувачи. Влезе в един от тях да си купи пури и го обслужи момиче, явно едващо завършило средно училище. Беше му непознато.

– Тук наоколо ли живеете? – по-пита той.

– Не, сър. В града.

Влезе в железарски магазин и в един супермаркет. Не видя никакъв

познат. Странно! Той живееше в този район почти от тринадесет години и смяташе, че познава всички.

Спомни си какво му бе казал Габи за предприемача, дошъл някъде извън града. Може би по някаква нелепа причина Стийн не е искал да наема местни хора. Но все пак бе наел Хомър.

Изобщо смахната работа, каза си Хомър. Просто не се побираше в ума му – особено повторното даване на къщите под наем.

Май ще трябва да зареже всичко това. Вече бе спечелил доста солидна сума. Тъкмо сега беше най-подходящият момент да се измъкне. Ако продължаваше, можеше да си навлече неприятности.

Той запали пурата си и се върна в колата. Излезе от паркинга и пое по пътя, който водеше към жилищния комплекс.

Караше бавно, за да може да огледа внимателно всяка къща. Всички те изглеждаха пусати. Прозорците нямаха нито драперии, нито пердетата. Моравите не бяха косени от седмици. Нямаше никаква следа от никого – а би трябвало да има играещи деца и домашни животинчета. Почти всички наематели имаха деца, кучета и котки. Тук би трябвало да царя оживление, каза си той, а е тихо и пусто.

Спря колата и влезе в една къща. Тя беше гола и празна. По ъглите имаше дървени стърготини и тук-там талаш. По пода имаше следи от обувки, нито по стените – отпечатащи от ръце. Прозорците не бяха мити; по тях още имаше залепени етикети на производителя.

Излезе озадачен.

Огледа още две къщи. И там беше същото.

Значи Стийн се бе оказал прав. Стийн с разместените обувки на краката и с нещо друго... и с особения начин, по който говореше сега. Преди шест седмици, когато Стийн дойде в кантората на Джексън, беше скован, официален и непохватен, но се държеше коректно. А сега беше небрежен, вдигаше краката си на бюрото и говореше на жаргон.

В къщите не живее никой, бе принуден да признае Хомър. Никой никога не бе живял в тях. Хомър бе дал под наем и петдесетте, ала никой не се бе нанесъл в тях.

И имаше неприятна миризма – ужасно неприятна миризма.

Пътном Хомър спря пред кантората на Стийн. Тя беше заключена.

Старият вратар отвори портата и му махна с ръка от прозорчето на будката

Когато се озова отново в кабинета си, Хомър извади от едно чекмедже списъка с наемателите. Телефонира на Морган, първото име по списъка.

– Този номер е сменен – каза му телефонистката.

Даде му новия номер и той го набра.

– Щастлив кът – обади се напевен глас на телефонистка.

– А?

– Щастлив кът – изпя гласът. – Кого търсите, сър?

– Жилището на Морган.

Почака. Морган се обади.

– Тук е Хомър Джексън. Просто проверявам. Как ви се струва къщата? Добре си карате, нали?

– Отлично – отговори му Морган весело. – Смятах да дойда да ви благодаря, че ме настанихте тук.

– Наистина ли всичко е наред?

– По-хубаво не би могло и да бъде. Сега рядко ходя в кантората си. Работя тук. Ходя на риболов и си правя разходки. Жената и децата също са доволни. – Морган снижи глас. – Как вършите тази работа? Опитах се да проумея, но не можах.

– Това е тайна – отговори Хомър. – Така разрешаваме жилищния проблем.

– Не че ме е грижа – каза Морган. – Просто ми е любопитно. Ще намина някой ден. Ще ви донеса нещо.

– Ще се радвам да ви видя – рече Хомър.

Той набра номера на Щастливия кът и поиска да бъде свързан с друго семейство. Прекара половината списък. Говореше предимно с жени, макар че някои от мъжете си бяха вкъщи. Те бяха не само щастливи, но и възторжени.

Когато свърши, главата му се маеше.

Слезе в закувалнята да изпие чаша кафе.

Когато се върна, вече бе взел решение.

Извади списъка на чакащите и започна пак да върти телефона.

– Случайно имаме свободно жилище в Щастливия кът, ако ви интересува.

Интересуваше ги.

Напомняше им за колите. Отговаряха, че още на другата сутрин ще се погрижат да свършат тази работа.

До времето за вечеря даде под наем двадесет от къщите, като води двадесет телефонни разговора.

VII

– Има нещо нередно – каза Хомър на жена си. – Но и добри пари падат.

– Ти просто не можеш да разбереш – рече Илейн. – Мистър Стийн може да има основателна причина да не ти обяснява нищо.

– Но това значи да се откажем от пътуването си до Европа. И то след като имаме паспорти и всичко друго.

– Можем да отидем в Европа по-късно. Никога няма да ти се удаде пак такава възможност.

– Безпокои ме – каза Хомър.

– Ох, ти все се безпокоиш за неща, които изобщо не се случват. Мистър Стийн е доволен, наемателите също са доволни, защо се тревожиш тогава?

– Но къде са тези хора? Те не живеят в къщите и все пак говорят така, като че ли са там. Някои дори ме запитаха как успявам да се справя с тази работа. Като че се възхищаваха на умението ми да скалъпя една тъмна сделка...

– Забрави това – каза Илейн. – Ако не бях те подкрепяла, ако не бях те прищпорвала през всичкото време... Стига си се тревожил.

Той се стараеше да не се тревожи, но не можеше.

На другата сутрин отиде с колата си до Щастливия кът и паркира край пътя срещу главния вход. От 7 до 9 часа преброи четиридесет и три коли, излизащи от жилищния комплекс. Някои от хората в тях позна като наематели на къщите. Мнозина му махнаха с ръка.

В 9.30 мина с колата си през портата и пое бавно по пътя.

Къщите бяха все още празни.

Когато се върна в кантората си, там го чакаха хора. Блокът беше задръстен с нови лъскави коли.

Отвори му се много работа. Оказа се, че никой не се интересува да види къщите. Повечето от кандидатите вече ги бяха виждали. Искеха просто да ги наемат. Той попълваше бързо формулярите и прибираще чековете и парите в брой.

Явиха се още хора. Разчуло се, казаха те, че имало свободни жилища в комплекса Щастлив кът. Да, отговаряше той, има. Само няколко. Напомняше им за колите.

Последният човек на опашката обаче не искаше да вземе къща под

наем.

– Името ми е Фаулър – каза той. – Аз съм представител на Сдружението на предприемачите и строителите. Сигурно ще можете да ми помогнете.

– Разполагам с още една къща, ако именно това желаете – рече Хомър.

– Не ми трябва къща. Благодаря, имам си.

– Продайте я и си вземете една от нашите.

Фаулър поклати глава.

– Искам да зная само как мога да намеря Стийн.

– Много лесно – отговори Хомър. – Просто вървете в Щастливия кът. Той има кантора там.

– Ходих там вече десет пъти. Все го няма. Обикновено кантората е заключена.

– А на мен никога не ми е било трудно да го намеря, макар че не го виждам често. Много съм зает с новата си работа.

– Можете ли да ми кажете как го върши, мистър Джексън?

– Какво как върши?

– Как може да продаде къща за пет хиляди.

– Той не продава. Дава под наем.

– Не ми ги разправяйте тия. Това е все едно продажба. И не може да построи къща за толкова пари. Той губи по двадесет хиляди и дори и повече от всяка къща там.

– Щом човек иска да губи...

– Мистър Джексън – каза Фаулър, – не е там въпросът. Въпросът е, че това е нечестна конкуренция.

– Не е, щом дава под наем – изтъкна Хомър. – Виж, ако продава, може да е нечестна конкуренция.

– Ако продължава така, всички предприемачи в района ще останат без работа.

– Така им се пада – отвърна Хомър. – Скърпят някаква барака, придадат й външен блясък, после оскубят хората и...

– Все пак, мистър Джексън, никой от тях не иска да остане без работа.

– Значи възнамерявате да ме дадете под съд – сети се Хомър.

– Имаме твърдо намерение.

– Не ме гледайте така. Аз само давам къщите под наем.

– Ще поискаме да ви забранят да ги давате под наем.

– Вие сте вторият – осведоми го Хомър раздразнен.

– Как вторият?

– Преди няколко седмици търговците на недвижими имоти ми пра- тиха тук един като вас. Той отправи сума заплахи, но още нищо не се е случило. Просто блъфираше като вас.

– Позволете ми да ви уверя – каза Фаулър, – че аз не блъфирам.

Той стана от стола и си излезе с важна походка.

Хомър погледна часовника си. Времето за обяд беше минало отдав- на. Слезе в закувалнята да хапне един сандвич и да изпие чаша кафе. Заведението беше пусто и той беше сам на тезгяха.

Надвеси се над обеда си и се замисли. Мъчеше се да разбере нео- бикновените събития. Но единствената мисъл, която се въртеше в глава- та му, беше за разменените места на обувките на Стийн.

Уморен, все още загрижен, Хомър се върна в кантората си. Там ча- каха хора, паркирали навън новите си коли. Веднага даде няколко къщи под наем и излезе.

Очевидно слухът се бе разпространил. Търсачите на жилища се мъкнаха през целия следобед. Даде под наем още четири къщи, преди да затвори.

Странно, мислеше си той, много, много странно как се е разчуло. През последните три седмици не бе давал обявление, а хората продъл- жаваха да идват.

Тъкмо когато се готвеше да заключи, Морган влезе като хала. Дър- жеше под мишница някакъв пакет.

– Заповядайте, приятелю – каза той. – Нали ви казах, че ще ви доне- са нещо. Хванах ги само преди час-два.

Пакетът започваше да се подмокря. Хомър го взе внимателно.

– Много благодаря – рече той колебливо.

– Няма защо. След седмица-две ще ви донеса още.

Щом Морган си отиде, Хомър спусна трансперантите и разгъна предпазливо пакета.

Вътре имаше току-що уловени планински пъстърви; дори папрато- вите листа, в които бяха увити, бяха още свежи.

А нямаше никакъв планински поток на по-малко от двеста мили разстояние.

Хомър потръпна. Нямаше смисъл да се преструва, че не разбира, нямаше смисъл да си повтаря самодоволно, че всичко е нормално. Дори в сделка за пет хиляди пак имаше нещо мътно... много мътно.

Трябваше да понесе последиците. Вече започваха да го притискат от всички страни. Фаулър явно не си поплюваше, а и Сдружението на

търговците с недвижими имоти го дебнеше, чакайки да направи някаква погрешна стъпка. И когато направеше тази стъпка, капанът щеше да изщрака.

За да се предпази, трябваше да знае какво става. Не можеше повече да върви слепешком.

Ще може да продължава едва след като разбере каква е работата. Тогава ще знае кога да я зареже. А това, каза си той, може да стане още днес следобед.

Рибата и папратите лежах в мократа амбалажна хартия на бюрото, а той си представяше дълга улица с къщи, зад нея друга подобна улица с къщи, зад втората улица – трета, улица след улица, една зад друга, всяка досущ като другата, те чезнеха от погледа върху ниска, плоска равнина.

Само че нямаше втора улица с къщи. Имаше само една, усамотена и пуста, и все пак някак в тези къщи живееха хора.

Дайте ги под наем повторно, бе казал Стийн, и за трети, и за четвърти път. Не се безпокойте за нищо. Аз ще оправя тая работа. Оставете на мен грижите. От вас искам само да продължавате да давате къщите под наем.

И Хомър даваше под наем някоя къща, и хората се нанасяха, но не в къщата, която им бе дал, а във втората подобна къща точно зад нея, и отново даваше под наем първата къща, а хората се настаняваха в третата, подобна на нея, също зад първата и втората къща, и все така вървеше.

Беше като необясним детски сън, нещо, което не можеше да разбере.

Но може ли човек да не вярва на сетивата си? Той вярваше в това, което виждаше. Къщите бяха само петдесет – празни къщи, въпреки че в тях живееха хора. Вярваше и на ушите си, защото бе разговарял с хората, които се радваха, че живеят в тия празни къщи.

Смахната работа, рече си Хомър. И всички тия хора са смачнати – и Стийн, и всички, които живееха в къщите.

Чу се скърцане. Хомър се сепна уплашен и се обърна бързо.

Вратата се отваряше! Той бе забравил да я заключи!

Човекът, който влезе, не носеше униформа, но нямаше никакво съмнение, че е полицаи или детектив.

– Името ми е Хенкинс – рече той и показа значката си.

Хомър стисна здраво уста, за да не загракат зъбите му.

– Смятам, че ще можете да ми помогнете – каза Хенкинс.

– Разбира се – избъбри Хомър. – Каквото пожелаете.

– Познавате ли човек на име Дал?
– Мисля, че не.
– Можете ли да проверите в картотеката си?
– Картотеката ми ли? – повтори Хомър уплашено.
– Мистър Джексън, вие сте бизнесмен. Положително поддържате картотека – с имената на лицата, на които продавате имоти, и други подобни неща.

– Да – отговори Хомър на един дъх. – Да, поддържам нещо подобно. Разбира се.

С треперещи ръце изтегли едно чекмедже на бюрото си и извади папката за Щастливия кът. Запредиства я.

– Мисля, че го имам – каза той. – Дал ли беше името му?
– Джон Х. Дал – каза Хенкинс.
– Преди три седмици съм дал под наем една къща в Щастливия кът на някой си Джон Х. Дал. Мислите ли, че е той?

– Висок, мургав човек. Четиридесет и три годишен. Нервен.
Хомър поклати глава.

– Не си го спомням. Имаше толкова много хора.

– Имате ли нещо за Бени Огъст?

Хомър затърси пак.

– Б. Д. Огъст. На другия ден след мистър Дал.

– А човек на име Хенсън Дрейк?

Дрейк също го имаше. Хенкинс изглеждаше много доволен.

– А сега как мога да стигна до този жилищен комплекс Щастлив кът?

Със свито сърце Хомър го упъти. Излезе навън с Хенкинс и го загледа как се отдалечава с колата си. Не искаше да бъде тук, когато Хенкинс се върнеше от Щастливия кът. От все сърце се надяваше Хенкинс да не го потърси.

Заклучи кантората и слезе в закусвалнята да си купи вестник, преди да се прибере вкъщи.

Разгъна го и заглавието веднага му се наби в очите:

ТЪРСЯТ СЕ ТРИМА БОРСОВИ ИЗМАМНИЦИ

Под заглавието бяха подредени три снимки. Прочете поред имената. Дал. Огъст. Дрейк.

Сгъна вестника и го пхна под мишницата си. Усещаше, че го избива пот.

Знаеше, че Хенкинс никога няма да намери тези хора. Никой никога нямаше да ги намери. В Щастливия кът те ще са в безопасност. Започна да разбира, че това е готово скривалище за всякакви търсени хора.

Запита се колцина ли от другите наематели също може да са търсени от полицията. Нищо чудно, помисли си той, че мълвата за изгодната сделка се бе разпространила толкова бързо. Нищо чудно, че цял ден кантората му беше претъпкана с хора, които вече са купили коли.

И защо е всичко това? Как става? Кой го е измислил?

И защо именно той, Хомър Джексън, бе въвличен в тази работа?

Илейн го огледа изпитателно, когато той влезе през вратата.

– Пак си се тревожил – смъмри го тя.

– Не се тревожа – излъга Хомър. – Само съм малко уморен.

Смъртно уплашен би било по-близо до истината.

КРАЙ

© 1961 Клифърд Саймък

Clifford Simak
Carbon Copy, 1961

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/997>]